

Käsielekterkeevitajatele ergonoomiliste töökohtade loomine ning seniste parendamine

Ettevõtte: Sveba-Dahlen

Parima praktika sihtgrupp: käsielekterkeevitajad ja kõik teised töötajad

Probleem:

Nii kontserni kui Viljandis tegutseva ettevõtte jaoks on töötaja heaolu ning tervis väga olulisel kohal. Sveba-Dahlen OÜ jaoks olid probleemiks töökohad, mis ei vasta töötaja füüsilistele iseärasustele ja kus ei ole rakendatud erinevaid abivahendeid töö kergendamiseks. Mitteergonoomilised töökohad võivad pikaajaliselt halvendada töötaja tervist ja lõpuks viia kutsehaiguste tekkimiseni. Lisaks eelpool nimetatud põhjustele avaldab halb töökeskkond mõju töötaja motivatsioonile ning tööefektiivsusele. Olulisel kohal töötajate tervise hoidmisel on kaasaegete kaitsevahendite kasutamine ja töötajate teavitamine töökohtal valitsevatest ohtudest, mis kaasnevad halvasti sisustatud töökohtadega ning kaitsevahendite mittekasutamisega. Töökohtade parendamise ja uute loomise peamiseks põhjusteks olid sagenenud sarnased tööõnnetused ja niinimetatud napilt pääsemised ning ettevõtte tootmispinna laiendus 2007. aastal 1600 m² võrra.

Parima praktika tegevuse kirjeldus:

Esmalt mõõdistati käsielekterkeevitajate senist töökeskkonda ja vesteldi igal töökohal töötavate töötajatega individuaalselt. Kogutud andmete alusel koostati tegevuskava: milliseid seadmeid, abivahendeid, kaitsevahendeid on vaja osta, millisel tuleb uus töökoht kujundada või varasem parendada. Analüüsi siiani juhtunud tööõnnetusi ning kuulati ära töötajate esindaja ettepanekud. Vastavalt kogutud infole kirjeldati ära ergonoomiline töökoht, soetati vajalikud seadmed ning abivahendid ja kujundati töökohad.

Kaasatud olid ettevõtte tootmisjuht, tootmistehnik, osakonnajuht, töökeskkonnaspetsialist, töötajate esindaja ja antud töökohal töötavad töötajad. Konsultandina tegutses Toomas Rohtla, kes tegeleb ettevõtetes riskianalüüside läbiviimisega ning viib läbi Viljandis Ühendatud Kutsekeskkoolis töökeskkonnavolinike ning –spetsialistide koolitusi.

Tulemused:

Töötajate töökohad on kujundatud nii, et inimesed saaksid töötada ergonoomiliselt õiges asendis. Selle jaoks on igal käsielekterkeevitaja töökohal reguleeritav seljatoega töötool ja tõstelaud, mille kõrgust saab ta reguleerida lähtuvalt oma keha asendist ja – eripärast ning detaili mõõtmetest. Lisaks on igas tööboksis, kus koostatakse suuremaid detaile (raskusega ~150 kg) võimalik kasutada sildkraana või konsoolkraana külge paigutatud elektrilist teisalduskäru, mille abil saab suuremaid detaile tõsta. Suuremõõtmeliste ahjude puhul saab töötaja tõstelauale paigutada lisaks pöörleva lauaplaadi, millega jääb ära ümber suure detaili käimine. Suuremate detailide koostamiseks on tööboksis olemas spetsiaalsed rakised, mis kergendavad tööd. Töötaja saab detailid panna rakisele ja ei pea joonise järgi ise kõike enne keevitamist üle mõõtma, peale keevitamist jääb üle ainult kooste kontrollmõõtmine. Väiksemate detailide puhul on kasutusele võetud suruõhuga töötav pneumaatiline rakis, mis surub detailid õigesti kokku ja töötaja ei pea detaile pidevalt pitskruididega kokku ja lahku keerama, millega kaasneks liigne koormus randmepiirkonnale. Koostamiseks vajalikud detailid ja materjalid asuvad laoriulites, mis liiguvad välja, et inimene ei peaks liigselt kummardama ja otsima. Tihedalt kasutatavad käsitööriistad nagu mutrikeeraja on riputatud nii, et töötajal oleks see käepärane ja mugav kasutada.